

Zabezpečenie záväzkov

J u d i k a t ú r a

Ro NS SR 1 Cdo 98/2004

V písomnej dohode o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno ako prostriedok zabezpečenia záväzku dohovoriť zmluvnú pokutu v zmysle § 544 OZ .

Ro NS ČSR z 11. 11. 1932 , sp. zn. Rv I 1404/31, Vážny č. 12089/1932

Uplatňovanie nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty nepredpokladá vykonanie dôkazu , že žalobcovi skutočne vznikla škoda.

Ro NS ČSR z 26. 9. 1938, sp. zn. Rv II 855/37, Vážny č. 17052/1938

Nadobúdateľ predvádzacieho práva k filmu , ktorý sa zaviazal pod zmluvnou pokutou na premietanie filmu len v určitom obvode, je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu i vtedy, ak prevzatý záväzok porušil jeho singulárny právny nástupca .

Ro NS SR z 30. 10. 2008, sp. zn. 32 Cdo 815/2007

Je neplatné také zmluvné dojednanie, ktorým sa sankcionuje nie splnenie určitej zmluvnej povinnosti, ale využitie práva (bola dojednaná zmluvná pokuta a jej dôsledky mohli nastúpiť len vtedy, ak oprávnená osoba využije odstúpiť od zmluvy o dielo) .

R 14/1999

Ak k vzniku hlavného záväzku nedôjde, nemôžu nastať účinky akcesorického záväzku, ktorý mal zabezpečovať plnenie zmluvnej povinnosti.

Ro NS SR sp. zn. 3 Obo 283/98, Zo súdnej praxe 2/1999

Pri posudzovaní primeranosti výšky zmluvnej pokuty súd prihliadne na hodnotu a význam zabezpečenej povinnosti . Zmluvnú pokutu vo výške jednej päťdesiatiny z hodnoty zabezpečeného záväzku nemožno považovať za neprimeranú.

Ro NS SR sp. zn. 4 Obdo 4/99, Zo súdnej praxe 5/2000

Skutočnosť, že strany dojednali zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti iba jednou zmluvnou stranou , ešte neznamená, že takáto dohoda odporuje zásadám poctivého obchodného styku.

Ro NS SR , sp. zn. M Obdo V 4/2003

Niekedy býva účelné dohodnúť zmluvnú pokutu tak, aby sa s plynúcim časom postupne zvyšovala. Zákon nebráni kombinácii rôznych spôsobov určenia výšky zmluvnej pokuty. V každom prípade jej výška alebo spôsob určenia však musí byť vyjadrená jednoznačne, rovnako ako zmluvná povinnosť, pre prípad porušenia ktorej bola zmluvná pokuta dojednaná, inak je takáto dohoda neplatná.

R 27/2002

Dôvodné odstúpenie od zmluvy nie je porušením zmluvnej povinnosti, ale výkonom práva, ktoré vyplýva buď zo zákona alebo zo zmluvy.

Ak účastníci zmluvy o budúcej zmluve dohodli zmluvnú pokutu pre prípad odstúpenia od zmluvy, zmluva je v tejto časti neplatná pre rozpor so zákonom.

R 50/2000

Akcesorický charakter ručenia znamená, že obsah ručiteľského záväzku sa riadi obsahom hlavného záväzku. Ak dlžník nevrátil veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky napr. zo zmluvy o úvere v dohodnutej lehote a následne došlo medzi nimi k zmene obsahu zmluvy týkajúcej sa lehoty splatnosti dlhu, nemá takáto zmena zmluvy vplyv na obsah ručiteľského záväzku, pretože nedošlo k zániku záväzku dlžníka, ktorý ručenie zabezpečuje.

R 8/1972

Na platnosť ručiteľského záväzku nemá vplyv tá okolnosť, že dlžníkovi bola vyplatená len časť pôžičky a jej druhá časť bola použitá na krytie doteraz neuhradenej predchádzajúcej pôžičky, i keď táto okolnosť nebola ručiteľovi známa. Je však vecou ručiteľa, aby si zadovážil informácie o tom, aké povinnosti mu vyplývajú z ručiteľského záväzku. Veriteľovi v tomto smere žiadna poučovací povinnosť nie je zákonom uložená.

Ro NSS z 30. 11. 2006, sp. zn. 1 Afs 73/2006

Inštitút ručenia sa vyznačuje dvoma základnými znakmi: akcesoritou a subsidiaritou. Z akcesority ručenia vyplýva, že záväzok ručiteľa je existenčne závislý od hlavného záväzku: ak zanikne pohľadávka, ktorej splnenie ručiteľ zabezpečuje, zanikne tiež ručiteľský záväzok, a to práve ako prejav uvedenej akcesority. Subsidiarita ručiteľského záväzku znamená, že ručiteľ nie je zaviazaný vedľa hlavného dlžníka ako spoločný dlžník, ale je povinný uspokojiť pohľadávku veriteľa až vtedy, ak ju neuspokojí dlžník. Ručiteľ teda nie je dlžníkom primárnym, ale až sekundárnym. Existencia ručiteľského záväzku v situácii, keď zabezpečovaná pohľadávka zanikla, je zásadne nemysliteľná, výnimky z tohto pravidla musí stanoviť zákon výslovne, nemožno ich interpretáciou rozširovať pre iné prípady než pre tie, pre ktoré boli určené.

R 61/1973

Na ručiteľský záväzok jedného z manželov nie je potrebný súhlas druhého manžela. Prevzatím ručiteľského záväzku jedným z manželov nevzniká spoločný ručiteľský záväzok oboch manželov.

Ro NS SR, sp. zn. 1 Obdo V 9/2005

Kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom. Ručenie je jednostranný právny úkon ručiteľa, ktorý musí spĺňať zákonné náležitosti z hľadiska formálnej aj obsahovej.

R 62/2007

Ak štatút mesta určuje hodnotu majetkových práv , ktoré podliehajú vždy schváleniu mestského zastupiteľstva , nemôže štatutárny orgán mesta - primátor platne prevziať ručiteľský záväzok, ktorý určenú hodnotu presahuje. Bez schválenia mestským zastupiteľstvom je takýto úkon neplatný.

R 33/2001

Samotná skutočnosť, že ručiteľská listina je za ručiteľa nečitateľne podpísaná bez uvedenia mien a funkcií podpisujúcich, čo nezodpovedá zapísanému spôsobu v obchodnom registri, podľa ktorého sa podpisovanie vykoná tak, že k vytlačenému alebo napísanému názvu spoločnosti a funkcie v spoločnosti podpisujúci pripoja svoj podpis, bez ďalšieho nespôsobuje neplatnosť ručiteľskej listiny.

Pokiaľ zo záhlavia ručiteľskej listiny je zrejmé, kto je ručiteľom , mená a funkcie konajúcich za ručiteľa, pravosť podpisov, ktorých ručiteľ v konaní nespochybnil, niet pochyb o tom, ktoré osoby za vytlačeným názvom spoločnosti ručiteľskú listinu podpísali a v akej funkcii.

R 58/2009

Ak ručiteľ prevzal ručenie na colnom vyhlásení, zodpovedá iba za colný dlh podľa colného vyhlásenia a nie za dodatočne vyrubený colný dlh, za ktorý sa písomne nezaručil.

R 11/2001

Vzťahy, ktoré vznikajú pri zabezpečovaní záväzkov z úverovej zmluvy , sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka . Použitie Obchodného zákonníka na tieto vzťahy účastníci nemôžu dohodou vylúčiť.

R 52/2000

Vo vzťahu k záväzku dlžníka uspokojíť veriteľovu pohľadávku je záväzok ručiteľa podporný (subsidiárny) , zatiaľ čo záväzok dlžníka je primárny. Napriek tomu je veriteľ za podmienok uvedených v ustanovení § 42a OZ oprávnený odporovať nielen právnym úkonom , ktoré urobil

dlužník, ale aj právnym úkonom ručiteľa. Nie je rozhodujúce, či išlo o splatnú alebo nesplatnú, príp. budúcu pohľadávku, alebo či bola pohľadávka vymáhateľná.

R 2/1968

Po splnení podmienky uvedenej v ustanovení § 548 ods. 1 OZ nestojí nič v ceste tomu, aby sa veriteľ domáhal splnenia dlhu tak proti hlavnému dlžníkovi – ktorý sa existenciou ručiteľského záväzku svojej povinnosti nijako nezbavil – ako aj proti ručiteľovi, ktorý podľa ustanovenia § 546 OZ ručením vzal na seba povinnosť voči veriteľovi, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník. Tomu nebráni ani skutočnosť, že nejde o záväzok solidárneho charakteru, a že nemožno teda súdnym rozhodnutím vysloviť povinnosť oboch žalovaných zaplatiť dlh spoločne a nerozdielne.

R 88/1998

Dobré mravy (boni mores) patria k zásadám súkromného práva, bývajú užitočné ako kritérium obmedzujúce subjektívne práva v ich obsahu alebo častejšie obmedzujúce výkon subjektívnych práv. Dobré mravy, hoci sú zákonným pojmom, a teda majú normatívnu funkciu, nie sú zákonom definované. Ich obsah spočíva vo všeobecných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem na ich rešpektovaní. Posúdenie konkrétneho obsahu pojmu dobré mravy patrí v každom jednotlivom prípade vždy sudcovi.

R 48/2005

Správanie zodpovedajúce dobrým mravom je obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie, ktoré zodpovedá základným, v spoločnosti prevládajúcim morálnym zásadám.

Uznesenie NS SR, sp. zn. 4 Obo 143/98, Zo súdnej praxe 4/2000

Zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania.

rozsudok NS SR 1 Cdo 57/2005 z 25. apríla 2006

úroky z pôžičky - predmetom zmluvnej voľnosti , ale nemožno ich dohodnúť v akejkoľvek výške (aj názor ÚS SR v náleze z 28. februára 1995 PL. ÚS 10/95) , dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ , teda nesmie sa priečiť dobrým mravom (ustálenie súdu, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi) t. j. téza súkromného práva – zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi.

Ro NS SR t 1. 3. 2004, sp. zn. M Cdo 264/2002, Zo súdnej praxe č. 2/2004

Platným odstúpením od zmluvy zanikajú aj všetky vedľajšie záväzky vrátane záväzku na zmluvnú pokutu, ktoré boli od existencie hlavného záväzku závislé.

Ak však nárok na zmluvnú pokutu vznikol ešte pred odstúpením od zmluvy z dôvodu jej skoršieho porušenia, nárok na zmluvnú pokutu nezaniká, ale je obmedzený len do doby platného odstúpenia od zmluvy.

Ro NS SR sp. zn. M Obdo V 5/2003, Zo súdnej praxe č. 5/2005

Obchodný zákonník upravuje zmluvnú pokutu na princípe objektívnej zodpovednosti. Ide však o úpravu dispozitívnu, preto účastníci obchodného záväzkového vzťahu majú možnosť upraviť podmienky vzniku povinnosti platiť pokutu odchyľne a dohodnúť sa na uplatnení zavinenia.

Objednávateľ, pokiaľ nevyužil právo odstúpiť od zmluvy, je povinný prevziať dielo, aj keď je odovzdané oneskorene. Z hľadiska vzniku práva objednávateľa na dohodnutú zmluvnú pokutu za omeškanie zhotoviteľa s dokončením diela však prevzatie oneskorene zhotoveného a odovzdaného diela nemožno považovať za dohodu o zmene zmluvne dohodnutého termínu zhotovenia diela.

Ro NS SR z 30. 9. 2008, sp. zn. 2 Cdo 172/2007

Účelom zmluvnej pokuty uzatvorenej podľa § 544 a § 545 OZ je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Zmluvná pokuta teda predovšetkým predstavuje hrozbu dlžníkovi, že pokiaľ nesplní svoju (najmä) zmluvnú povinnosť , vznikne mu povinnosť poskytnúť pre tento prípad dojednané plnenie t. j. pokutu. Dojednaná zmluvná pokuta má teda predovšetkým čeliť porušeniu povinnosti (funkcia prevenčná) , lebo ak bude zabezpečená

povinnosť plnená, bola hlavná funkcia zmluvnej pokuty vyčerpaná. Okrem toho zmluvná pokuta má aj funkciu reparačnú (uhradzovaciu), lebo jej zmyslom je tiež reparaovať na strane veriteľa ujmu, ktorá mu vznikla v dôsledku porušenia povinnosti zo strany dlžníka. Zároveň však zmluvná pokuta môže zahŕňať aj ďalšie sumy, ktoré predstavujú trest (sankciu) pre toho, kto povinnosť porušil, či vyplýva z výslovného znenia ustanovenia § 544 OZ, ktoré povinnosť hradiť zmluvnú pokutu robí nezávislou od vzniku škody.

Ro NS SR zo 4. 9. 2008 sp. zn. 6 Obo 25/2008

Funkcia zmluvnej pokuty spočíva v hrozbe majetkovou sankciou voči subjektu, ak svoj záväzok nesplní riadne a včas. Teda má dlžníka viesť k včasnému a riadnemu plneniu. Sankcia za omeškanie s plnením zmluvnej povinnosti uhrádzať peňažný, prípadne nepeňažný záväzok riadne a včas musí dostatočne odrádzať od porušenia povinnosti.

Ro NS SR z 27. 3. 2008 sp. zn. 45 Cdo 222/2005

Ak sa dlžník môže brániť proti žalobe o splnenie hlavného záväzku námietkou premlčania, tým skôr sa touto námietkou môže brániť aj proti súdnemu uplatneniu práva na zmluvnú pokutu za čas od uplynutia premlčacej doby na splnenie hlavného záväzku, ak zmluvná pokuta bola dohodnutá za omeškanie, a to percentom za určitý časový úsek (napr. za každý deň omeškania). Iný výklad by mal za následok, že napriek premlčaniu práva na splnenie hlavného záväzku prostredníctvom zmluvnej pokuty dohodnutej za omeškanie a určenej percentom za každý deň omeškania by bol dlžník po časovo neobmedzenú dobu donucovaný k splneniu hlavného záväzku, čím by sa negovali právne dôsledky vyplývajúce z inštitútu premlčania a zároveň by sa nerešpektoval jeden zo základných princípov súkromného práva, a to princíp *vigilantibus iura scripta sunt* (právo patrí bdelym,).

Ro NS SR 1 M Obdo V 8/2007

Samotný fakt, že dlžník zomrel a jeho dedič za jeho dlhy nezodpovedá pre nemajetnosť poručiť sa však nedá označiť za zánik dlhu a zánik platného ručiteľského záväzku ručiť. Dôsledky vyplývajúce z ustanovenia § 470 ods. 1 OZ nič nemenia na existencii záväzku ručiť. po

smrti dlžníka , lebo toto ustanovenie upravuje iba zodpovednosť dedičov za dlhy poručiťa a nie prechod dlhov poručiťa na dedičov.

R 2/1975

Občiansky zákonník obsahuje pri ručiťelskom záväzku osobitnú úpravu, ktorá určuje vzájomné vzťahy dlžníka a ručiťa voči veriteľovi odchyľne od zásady oddeliteľnosti záväzku. Z hľadiska plnenia záväzku dlžníka alebo ručiťa voči veriteľovi dochádza však k rovnakej situácii, ktorá vzniká pri plnení záväzku niektorého zo solidárnych dlžníkov voči veriteľovi. Veriteľ nemôže dostať to isté plnenie dvakrát, od dlžníka i od ručiťa.

Vo výroku rozsudku, ktorý ukladá povinnosť dlžníkovi i ručiťovi zaplatiť žalovanú pohľadávku tomu istému veriteľovi , u každého z nich však zo samostatného právneho dôvodu, treba jasne vyjadriť okrem iného aj povahu záväzku, najmä z hľadiska toho, či sú dlžník a ručiť povinní plniť každý celú pohľadávku a či splnením pohľadávky jedným z nich zanikne povinnosť druhého. Vo výroku rozsudku musí byť preto povinnosť splniť dlh vyjadrená takým spôsobom, aby to plne zodpovedalo vzťahu dlžníka a ručiťa, ako aj vzťahu týchto dvoch zviazaných voči veriteľovi. Nemôže byť napr. stanovená povinnosť ručiťa podmienená tým, že dlžník v súdom určenej lehote nesplnil povinnosť. Rozhodnutie súdu totiž nemožno viazať na podmienku, okrem prípadov, že to zákon výslovne dovoľuje.

S povahou ručenia sa ďalej nezrovnáva , aby povinnosť dlžníka a povinnosť ručiťa boli vo výroku rozsudku vyslovené bez určenia vzájomného vzťahu , tak ako keby išlo o oddelené záväzky. Takýto výrok by viedol k záveru, že ručiť aj dlžník zodpovedajú veriteľovi taktiež v delených sumách , ako je to vo vzťahu medzi viacerými dlžníkmi.

Úprave ručenia v Občianskom zákonníku nezodpovedá ani taký výrok rozsudku, ktorý vyslovuje záväzok dlžníka a ručiťa ako spoločný a nerozdielny.

So zreteľom na uvedené dôvody a najmä so zreteľom na to, aby veriteľ nemohol byť uspokojený dvakrát tým istým plnením, hoci jedného na základe plnenia z dlžoby a druhého na základe plnenia z ručiťelského vzťahu, musí súd v záujme určitosti výroku rozsudku vyjadriť povinnosť obidvoch žalovaných (dlžníka a ručiťa) zaplatiť veriteľovi tú istú sumu s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká do výšky plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Vzhľadom na osobitnú povahu ručenia a na povahu právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom a veriteľom a ručiťom treba pokladať za vecne správny výrok rozsudku o žalobe veriteľovi proti

dlužníkovi a ručiteľovi v znení : „žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcovi“ istinu s príslušenstvom v stanovenej lehote , s tým, že „plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného“. Takýto výrok rozsudku bráni tomu, aby veriteľ mohol dosiahnuť to isté plnenie dvakrát. Zároveň odstraňuje pochybnosti, ktoré by inak mohli nastať pri výkone rozhodnutia, lebo takto už v základnom konaní o veci samej sa riešia hmotnoprávne otázky základu nároku. Pri uvedenej formulácii nezakladá súdne rozhodnutie v rozpore s hmotnoprávnym základom veci dva samostatné výroky o povinnosti dlžníka a ručiteľa zaplatiť veriteľovi rovnakú sumu s príslušenstvom.

Súčasne je pre úplnosť vyjadrenia hmotnoprávnych vzťahov medzi účastníkmi konania potrebné, aby súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že určitú sumu, ktorú vo výroku prisúdil spolu s príslušenstvom, je jeden zo žalovaných povinný zaplatiť ako dlžník veriteľa a druhý ako ručiteľ dlžníka. Nie je totiž vhodné, aby výrok rozsudku obsahoval také skutočnosti, ktoré svojou povahou patria do odôvodnenia rozhodnutia. Je pritom samozrejmé, že z odôvodnenia rozsudku musí byť zjavné, že všetky hmotnoprávne podmienky na uplatnenie nároku tak voči dlžníkovi, ako aj voči ručiteľovi boli splnené.

R 42/1975

Nevyhnutnou náležitosťou návrhu na vydanie platobného rozkazu je skutkové zdôvodnenie týmto návrhom uplatňovanému nároku. Ak návrh na vydanie platobného rozkazu smeruje proti dvom či viacerým odporcom, musí byť z jeho obsahu zrejmé, aký podiel na celkovom nároku je voči každému z odporcov uplatňovaný, alebo či ide o povinnosť spoločnú a nerozdielnu prípadne či ide o nárok uplatňovaný proti dlžníkovi a ručiteľovi.

R 62/1973

Skutočnosť, že pohľadávka v dôsledku zavinenia veriteľa nemôže byť dlžníkom uspokojená celkom alebo sčasti, neodôvodňuje zánik nároku voči ručiteľovi. Ručiteľovi však vzniká možnosť vznášať námietky, ktoré ručiteľ môže, ale nemusí využiť. V prípade úspešného vznesenia námietky sú žalobu voči ručiteľovi zamietne, zatiaľ čo nárok voči dlžníkovi môže trvať ďalej.

R 26/1975

V rámci bezdôvodného obohatenia nemožno riešiť prípady, kedy povinnosť plniť je daná na základe iného ustanovenia zákona (napr. nárok ručiteľa voči dlžníkovi) alebo iné právne povinnosti (napr. záväzok zo zmluvy)

R 1/1979

Podľa ustanovení OZ o bezdôvodnom obohatení nemožno posudzovať prípady, ktoré sú upravené priamo v iných osobitných ustanoveniach OZ. Ak sa napr. ručiteľ domáha voči dlžníkovi sumy, ktorú za dlžníka zaplatil veriteľovi, treba vychádzať z ustanovenia § 550 OZ, podľa ktorého ručiteľ, ktorý dlh splnil, je oprávnený požadovať od dlžníka náhradu za plnenie poskytnuté veriteľovi. Aj toto ustanovenie je síce založené na rovnakom princípe ako ustanovenia § 4512 ods. 1 OZ a naň nadväzujúce ustanovenie § 454 OZ, splnenie dlhu ručiteľom za dlžníka sa tu však odvodzuje z jeho právnej povinnosti podľa ustanovenia § 548 ods. 1 OZ. Podľa tohto ustanovenia je ručiteľ povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. V danom prípade teda žalobcovi plnil za žalovaného na základe svojej právnej povinnosti.

Vážny č. 9825/1930

Rozsah nároku ručiteľa voči dlžníkovi je daný rozsahom nároku veriteľa voči dlžníkovi a tým, čo v rámci tohto nároku ručiteľ za dlžníka zaplatil. Ručiteľ nemá voči dlžníkovi nárok na náhradu nákladov konania, príp. nákladov exekúcie, ktorou bol voči nemu vymáhaný dlh, za ktorý sa zaručil. V takom prípade ide vo vlastný záväzok ručiteľa.

Ro Ns ČSR z 30. 6. 1943, sp. zn. Rv I 1045/43, Vážny č. 10544/1943

Ručiteľ, ktorý zaplatil dlh, za ktorý sa zaručilo niekoľko osôb, je povinný, ak chce uplatniť postih proti spoluručiteľovi, domáhať sa od uspokojeného veriteľa vydania právnych pomôcok a zabezpečovacích prostriedkov, ktoré tento veriteľ mal a vydať ho platiacemu spoluručiteľovi v rozsahu uplatneného postihu. Ak ručiteľ, ktorý zaplatil celý dlh, opomenul postarať sa o to, aby mu boli uspokojeným veriteľom vydané všetky právne pomôcky a zabezpečovacie prostriedky, nie je oprávnený sa domáhať od spoluručiteľov postihu, ak by tomuto spoluručiteľovi bola spôsobená ujma tým, že už nie sú po ruke všetky právne pomôcky a zabezpečovacie prostriedky.

Z III, s. 278

Tiež pohľadávku plnoletého dieťaťa na výživné od osoby k tejto výživovacej povinnosti povinnej možno bez ďalšieho zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy podľa ustanovenia § 551 ods. 1 OZ. Ustanovenie § 551ods. o OZ upravujúce dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov je totiž všeobecnej povahy a slúži preto na zabezpečenie všetkých majetkových práv (pohľadávok) veriteľa.

Z I, s. 154 ods. 10

Uznesenie o schválení zmiernosti, obsahom ktorého je iba dohoda o zrážkach zo mzdy , je v súlade s ustanovením § 69 a § 99 O. s. p., ktoré nebránia tomu, aby zmiernosť tohto znenia bol uzavretý.

R 47/1974

Predbežným opatrením súdu možno uložiť aj povinnosť platiteľa mzdy nevykonávať zrážky podľa dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej účastníkmi konania.

R III/1967, s. 46 ods. 4

Uzavretím dohody o zrážkach zo mzdy vzniká veriteľovi právo po splatnosti pohľadávky na vykonávanie zrážok zo mzdy dlžníka, pri zmene platiteľa mzdy je oprávnený predložiť dohodu novému platiteľovi mzdy na vykonávanie dohodnutých zrážok , dokiaľ nebude pohľadávka uspokojená. Dokiaľ je takáto dohoda plnená, nemá veriteľ dôvod domáhať sa zabezpečenia ochrany svojich práv v súdnom konaní a žaloba podaná v občianskom súdnom konaní by musela byť ako nedôvodná zamietnutá.

Ro NS SR z 12. 12. 2007, sp. zn. 8 Sžo 17/2007, Ro NS SR z 11. 3. 2008 , sp. zn. 1 Sžo 95/2007

Zabezpečovací prevod práva je rovnakým inštitútom ako záložné právo. Oba majú rovnaký predmet a vystupujú v nich rovnaké subjekty. Ďalej majú spoločné to, že výkon záložného práva a fiduciárneho prevodu práva je takmer zhodný, čomu nasvedčuje aj primeraná aplikácia ustanovení zákona, ktoré sa týkajú záložného práva na zabezpečovací prevod práva (§ 553e OZ). Podobné sú aj

ich funkcie, hoci sa zastáva názor, že zabezpečovací prevod práva plní len zabezpečovaciú funkciu. „Dojednanie prevodu práva (§ 553 OZ v znení účinnom do 31. 12. 2007) ako obligačného zabezpečovacieho inštitútu má v zásade len funkciu zabezpečovaciú a nie funkciu uhradzovaciú. Zmluvné dojednanie , ktoré umožňuje zánik vlastníctva pôvodného vlastníka nehnuteľnosti bez ohľadu na výšku zostatku nesplateného dlhu v čase, keď sa prevod vlastníckeho práva na veriteľa stane nepodmieneným , svojím účelom a obsahom obchádza zákon , je teda neplatný v zmysle § 39 OZ“.

Ro NS ČSR zo 14. 9. 1929, sp. zn. Rv II 571/28, Vážny č. 8891/1929

Na zmluvné založenie pohľadávky sa vyžaduje prípadné vyrozumieanie poddlžníka. Na postúpenie pohľadávky do vlastníctva, hoci len za účelom zabezpečenia, sa vyrozumieanie dlžníka nevyžaduje.

Ro NS ČSR z 8. 5. 1931, sp. zn. Rv I 640/30, Vážny č. 10765/1931

Postúpením pohľadávok postupcu voči tretej osobe na zabezpečenie pohľadávok postupníka voči postupcovi zostali pohľadávky postupníka voči postupcovi čo do pravosti, splatnosti a žalovateľnosti nedotknuté, a pri vymáhaní pohľadávok postupníka voči postupcovi je ľahostajné najmä i to, či skôr, než žaloval, postúpil postupcovi naspäť pohľadávky , ktoré mu boli postúpené za účelom zabezpečenia.

Ak boli postúpené pohľadávky za účelom zabezpečenia, treba tomu rozumieť tak, ak nebolo dohovorené niečo iné, že postupník má vo vlastnom mene a na účet postupcu postúpené pohľadávky inkasovať a príp. i súdne vymáhať. K týmto nákladom patria aj náklady mimosúdneho vymáhania , ak sú na vykonanie práva potrebné a účelné.

R 1/1961

Pohľadávku možno uznať opätovne (teda niekoľkokrát za sebou) s účinkom ustanoveným OZ. Možno uznať aj pohľadávky priznané rozhodnutím súdu , úradov alebo orgánov verejnej správy. Uznaním pohľadávky je uznané záložné právo, ak je osobným dlžníkom a súčasne záložcom jedna a tá istá osoba. Účastníci môžu tento účinok výslovne vylúčiť. Podanie návrhu na povolenie exekúcie má vždy len účinky na spočívanie premlčania, nie účinky prerušenie premlčania. Exekučné

záložné právo na nehnuteľné veci trvá, pokiaľ táto exekúcia nie je zrušená. Zánik záložného práva môže viesť k zrušeniu exekúcie

R 13/1988

Uznaním dlhu sa dlžník nezbavuje možnosti uplatňovať v občianskom súdnom konaní námietky týkajúce sa dôvodu alebo výšky (rozsahu) nároku veriteľa.

R V/1968, s. 37 ods.. 2

Uznanie dlhu účastníkom v priebehu občianskeho súdneho konania musí súd hodnotiť v zmysle ustanovenia § 132 O. s. p., teda v súvislosti s výsledkami vykonaných dôkazov, prihliadajúc ku všetkému, či vyšlo v konaní najavo. S týmto uznaním nároku nie sú spojené osobitné právne účinky a súd musí skúmať, či z hľadiska hmotného práva obstojí nárok žalobcu aj bez ohľadu na uznávací prejav žalovaného.

R 25/1993

Požiadavka určitosti uznávacieho prejavu čo do dôvodu a výšky je splnená aj bez výslovného použitia výrazu „uznanie dlhu“ ak z okolností prípadu je nepochybné, že išlo o uznávací prejav.

R 47/1984

Uznanie dlhu, ktorý vznikol ako nedoplatok v nevelkej výške z neplatenia úhrady opakujúcich sa platieb súvisiacich s užívaním spoločného bytu , treba tiež považovať za bežnú záležitosť týkajúcu sa tohto užívania, právny úkon uznania takého dlhu urobený jedným z manželov je teda platný a zaväzuje obidvoch manželov.

R 123/1953

Dôvod uznania dlhu nemusí byť v uznávacom prejave uvedený výslovne, stač, ak je určený poukazom na upomienku o zaplatení dlhu, v ktorej je dôvod dlhu uvedený.

Ro NS SR , sp. zn. 3 Cdo 79/2005

Určiteľnosť výšky dlhu - rovnako tak uznanie práva čo do jeho výšky musí byť vyjadrené tak, aby výška bola objektívne určiteľná . Prejav vôle uznať dlh čo do dôvodu a výšky je určitý a zrozumiteľný, ak je výkladom podľa § 35 ods. 2 OZ objektívne pochopiteľný, t. j. ak nevzbudzuje pochybnosti o jeho obsahu.

Ro NS SR , sp. zn. 2 Obo 173/2002

Ak dlžník písomne uzná svoj záväzok na vydanie bezdôvodného obohatenia vyplývajúci zo vzťahu medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti , účinky uznania treba posúdiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka , nie podľa Občianskeho zákonníka.

R 10/1999

Ak účastník počas konania uznal pred súdom nárok uplatnený žalobou alebo jeho základ podľa § 153a ods. 1 O. s. p., nemôže už toto uznanie neskôr účinne odvolať.

R 12/1998

Uznanie nároku nezbavuje súd povinnosti predvolanie na pojednávanie riadne doručiť účastníkom , aby mali dostatok času na jeho prípravu a rozsudok vyhlásiť verejne na pojednávaní. Proti rozsudku na základe uznania , ktorý účastník urobil pred 1. 12. 1995 , odvolanie je prípustné.

